
Schriftelijke statenvragen van de statenfractie van Forum voor Democratie over Stikstofbeleid in Flevoland , ingediend op 13 april 2023, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 9 mei 2023 (3115547).

1. *In de presentatie over het stikstofbeleid van 5 april jl. stond dat “onteigening naar verwachting niet nodig is”. Kan de portefeuillehouder aangeven welke criteria beslissen of wel of niet tot onteigening wordt overgegaan en op welke manier de Provinciale Staten van Flevoland hier invloed op hebben?*

Antwoord

Vooralsnog gaat GS ervanuit dat onteigening niet nodig is in Flevoland. Hier ontbreken ook de criteria voor. Mocht er blijken dat er een tekort aan stikstofruimte is, dan zullen we moeten kijken aan welke knoppen we kunnen draaien. Mocht dit buiten de kaders van de Flevolandse aanpak Stikstof vallen dan zullen we dit vooraf afstemmen met PS. Zie hiervoor ook het plan: [Aanpak stikstof in Flevoland](#).

2. *Wat zijn de Europese verplichtingen om Natura2000 te beschermen en hoe zijn deze verplichting gelinkt aan stikstof?*

Antwoord

De verplichtingen zijn vastgelegd in de EU Habitatrichtlijn. Hierin staan ook de kaders voor vergunningverlening, die overgenomen zijn in de nationale wetgeving (thans Wet natuur-bescherming, vanaf 1-1-2024 Omgevingswet). De kaders zijn gericht op behoud en herstel van Natura 2000-gebieden. De achteruitgang van Natura 2000 heeft verschillende oorzaken. Eén van deze oorzaken is de depositie van stikstof vanuit de lucht (droog en nat).

3. *Als het een Europese verplichting betreft, waarom is dan wel een probleem voor Nederland en niet in bijvoorbeeld Duitsland?*

Antwoord

De ‘veedichtheid’ in Nederland is verreweg de hoogste van Europa. Hierdoor zijn de achtergrond-deposities in Duitsland veelal veel lager en liggen vaak zelfs onder de kritische depositiewaarde. Daardoor is een soepeler kader mogelijk.

In Nederland is de emmer vol; in Duitsland is de emmer deels gevuld en is er nog ruimte. We zien echter ook in België problemen en ook hier worden stevige maatregelen genomen om de stikstof-depositie terug te dringen.

4. *Wat zijn de gevolgen voor de voedselvoorziening voor Flevoland als boeren verdwijnen?*

Antwoord

De Flevolandse aanpak is niet gericht op onteigening, maar gericht op een sterke en innovatieve agrarische sector. Er is ook geen relatie is tussen de aanpak Stikstof en de voedselvoorziening. Mogelijk zullen er boeren vrijwillig stoppen, maar wij verwachten niet dat dat effect heeft op de voedselvoorziening van Flevoland.

5. *Het doel is om kwetsbare, stikstof gevoelige natuur in Natura 2000 gebieden te herstellen. Wat is de oorspronkelijke natuur van Flevoland en wat is de invloed van stikstof op de oorspronkelijke natuur?*

Antwoord

Waar de oorspronkelijke natuur in Flevoland is, is niet relevant voor de stikstofdiscussie. Het gaat om effecten op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Deze liggen alle buiten Flevoland. Initiatieven in Flevoland hebben met name te maken met de Natura 2000-gebieden De Wieden, Weerribben, Rijntakken, Veluwe en/of Naardermeer. Meer informatie hierover is te vinden op de stikstofwebpagina van de provincie [Aanpak Stikstof - Provincie Flevoland](#).

6. *De Vogel- en Habitatrichtlijn eist dat lidstaten streven naar een goede staat van instandhouding van hun Natura 2000 gebieden. Dat houdt in dat de populaties van een aantal planten of diersoorten die voor dat type natuur als karakteristiek gelden, op peil blijven, of hersteld moeten worden naar een levensvatbare omvang. Welke planten- en diersoorten wil men in Flevoland behouden door het gevoerde stikstofbeleid?*

Antwoord

De Natura 2000-gebieden in Flevoland hebben geen stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen. Een overzicht met alle Nederlandse Natura 2000-gebieden, de aanwijzingsbesluiten en de daarin staande instandhoudingsdoelen is te vinden op de website van het ministerie [Natura 2000 gebieden | natura 2000](#).

7. *Op basis waarvan is bepaald dat juist deze planten en diersoorten beschermd moeten worden?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 6.

8. *Wat betreft herstel, welk jaartal wordt gebruikt als referentiepunt en waarom dit jaartal?*

Antwoord

Dat verschilt per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Zo geldt bijvoorbeeld voor de Weerribben 10 juni 1994 en de Veluwe 24 maart 2000. Ook de datum van een eerdere natuurvergunning kan vaak als referentie gebruikt worden.

9. *Op basis waarvan is de uitspraak gedaan van de minister van klimaat dat stikstof leidt tot een verstikkende deken over de natuur en is de gedeputeerde het hiermee eens?*

Antwoord

Op zich moet deze vraag worden gesteld aan de minister, maar het is een feit dat een teveel aan stikstof leidt tot een verslechtering van de natuur.

10. *Waarom is stikstof gebruikt als middel om de doelstelling vanuit de EU te behalen terwijl er vele andere redenen zijn waardoor planten- en diersoorten zijn afgenomen?*

Antwoord

Alle mogelijke effecten die het halen van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen kunnen belemmeren worden beoordeeld. Naast stikstof wordt bij de beoordeling van aanvragen gekeken naar hydrologische effecten, versnippering, oppervlakteverlies, mechanische effecten, optische verstoring, vervuiling, geluid en trillingen. De meeste van deze effecten beperken zich tot een zone van 500 meter rondom Natura 2000-gebieden. Met name hydrologische effecten en effecten van depositie van stoffen vanuit de lucht hebben over een grotere afstand effect op de doelen.

11. *Wat zijn overige oorzaken waardoor planten- en diersoorten zijn verdwenen in Flevoland?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 6.

12. *Hoe verhouden deze oorzaken zich tot stikstof wat betreft de impact op het verdwijnen van deze planten en diersoorten?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 6.

13. *Kan de portefeuillehouder een visuele indruk geven van het aantal mol stikstof wat gereduceerd dient te worden? Bijvoorbeeld hoeveel mest dit bedraagt?*

Antwoord

Landelijk wordt de depositie aangeduid in mol N/ha./jaar. Dit wordt geduid in aantallen en hiervoor zijn geen visuele kaarten. In de Flevolandse aanpak stikstof (zie eerdere link naar stikstofpagina) zijn wel kaartjes opgenomen, die een beeld geven van de herkomst van de stikstof.

13. *Is er gekeken naar de gevolgen voor de voedselvoorziening binnen Flevoland als gevolg van de stikstof maatregelen, zoals het uitkopen van de 3000 piekbelasters?*

Antwoord

Deze vraag heeft veel overeenkomsten met de eerder gestelde vraag 4. U noemt hier echter specifiek de piekbelasters, er wordt landelijk gesproken over 3000-5000 piekbelasters. Dit is een nationale opgave waar het Rijk de regie heeft over de uitkoop hiervan en ook een eigenstandige afweging maakt. Naar verwachting is er een beperkt aantal piekbelasters in Flevoland. Zoals eerder aangegeven verwachten we vanuit provinciaal perspectief dat het niet nodig is om in Flevoland bedrijven uit te kopen omdat we de landelijk gestelde reductie doelen lijken te halen in Flevoland.